

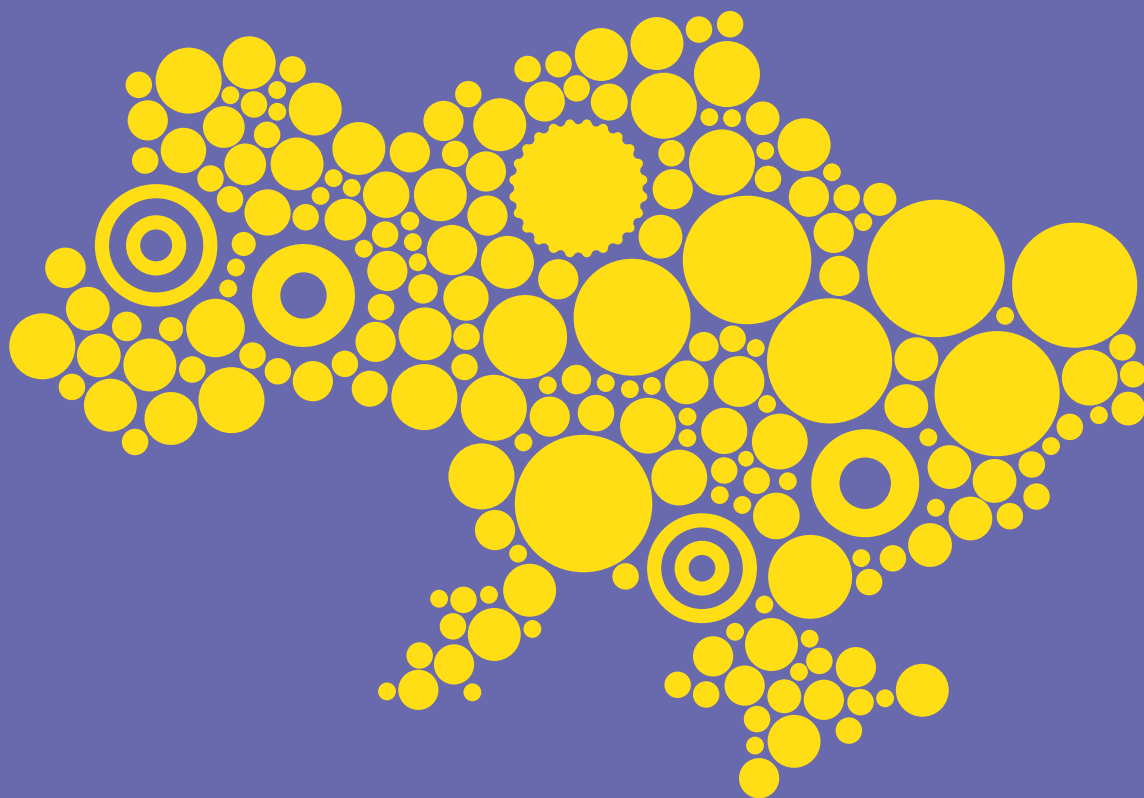
Єднання
заради дії

Міністерство
цифрової трансформації
України

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Реєстрація актів цивільного стану

Матеріал розроблено в рамках програми «Єднання заради дії», що впроваджується IREX разом з БО «БФ «Стабілізуєшн суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Вміст є виключною відповідальністю БО «БФ «ССС» і не обов'язково відображає погляди IREX або Державного департаменту США.

СКОРОЧЕННЯ:

КМУ Кабінет Міністрів України

Реєстр Державний реєстр актів цивільного стану громадян

Правила реєстрації Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства юстиції від 18.10.2000 року № 52/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 24.12.2010 року № 3307/5)

Відділи ДРАЦС відділи Державної реєстрації актів цивільного стану

РЕЄСТРАЦІЯ АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ

Важливо!

Під час режиму воєнного часу відділи ДРАЦС працюють у штатному режимі, крім міст/районів, де такої можливості немає у зв'язку з веденням активних бойових дій.

Повторна видача свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та внесення змін до актових записів цивільного стану здійснюється виключно за місцем зберігання першого примірника відповідного актового запису (при цьому реалізована можливість надіслати електронний запит з відділу ДРАЦС за місцем звернення – до відділу ДРАЦС за місцем зберігання запису).

Державне мито за державну реєстрацію актів цивільного стану та за повторну видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану і свідоцтв, що видаються у зв'язку зі зміною і поновленням актових записів цивільного стану, не справляється.

До Правил реєстрації внесено певні зміни. Зокрема главу 1 розділу II доповнено новим пунктом 14. Ним визначено, що в разі введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях відповідно до Закону «Про правовий режим воєнного стану» державну реєстрацію актів цивільного стану проводить будь-який орган державної реєстрації актів цивільного стану за зверненням заявника. Таким чином було запроваджено принцип екстериторіальності.

Державна реєстрація народження

Проводить будь-який орган ДРАЦС, незалежно від місця народження дитини, за зверненням заявника та за пред'явлення ним паперового Медичного свідоцтва про народження за формою 103/о.

Відповідно до Наказу МОЗ України від 04.03.2022 № 407 «Про забезпечення реєстрації новонародженої дитини в умовах воєнного стану», якщо пологи відбулися поза межами закладу охорони здоров'я, таке свідоцтво може видати медичний працівник, який був присутній під час пологів або проводив перший огляд новонародженого.

У випадку відсутності форми 103/о медпрацівнику дозволено виписати довідку довільної форми у двох екземплярах. Один із них передається матері, а другий – на зберігання до медзакладу.

Державна реєстрація смерті

На час дії воєнного стану державну реєстрацію смерті проводить у день звернення заявника будь-який орган державної реєстрації актів цивільного стану.

У разі настання смерті в дорозі (у поїзді, на судні, в літаку тощо) державна реєстрація смерті може бути проведена в найближчому органі ДРАЦС.

Державну реєстрацію смерті за заявою будь-якої особи орган державної реєстрації актів цивільного стану проводить на підставі документа про смерть встановленої форми, виданого закладом охорони здоров'я або судово-медичною установою.

Про факт державної реєстрації смерті реєстратор видає заявнику, який звернувся за реєстрацією, свідоцтво про державну реєстрацію смерті на підставі актового запису цивільного стану, складеного в електронному вигляді та на паперовому носії, у повній відповідності до нього, а також витяг із Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання.

Отримати повторно свідоцтво про смерть пізніше можуть близькі родичі померлого або інші особи, визначені законодавством, у будь-якому відділі ДРАЦС, незалежно від місця проживання заявника та місця складання актового запису по всій території України, де є доступ до Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

Відомості щодо дати та місця смерті вносяться до актового запису про смерть відповідно до лікарського свідоцтва про смерть.

Якщо в актовому записі про смерть виявлені помилкові відомості або відсутні певні відомості за наявності достатніх підстав до актового запису, відповідний відділ ДРАЦС вносить зміни. Заявником щодо внесення змін до актового запису про смерть може бути спадкоємець померлого.

Якщо родичі померлого мешкають у регіоні, де немає можливості звернутися до відділів ДРАЦС (території, де державні органи не здійснюють повноваження через військові дії), вони можуть звернутися через представника, повноваження якого мають ґрунтуватися на нотаріально посвідченій довіреності (відповідно до статті 244 Цивільного кодексу), або до адвоката.

Державна реєстрація шлюбу

Особливості реєстрації шлюбу встановлені постановою КМУ від 07.03.2022 року № 213 «Деякі питання державної реєстрації шлюбу в умовах воєнного стану». Більшість із них стосується шлюбів, у яких щонайменше один із наречених є військовослужбовцем.

Для цивільного населення важливою є новела, включена до п. 3 Постанови № 213: факт реєстрації шлюбу також може засвідчуватися актом про укладення шлюбу, який складає керівник закладу охорони здоров'я, де перебувають або працюють один чи обоє наречених, та скріплює печаткою (за наявності) цього закладу.

Акт про укладення шлюбу може складатися у присутності обох чи одного з наречених. У разі відсутності одного з наречених – із використанням доступних засобів відеозв'язку з ним, за участі двох свідків.

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Акт про укладення шлюбу має містити відомості про дату та місце його складення, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), дату народження обох наречених, їхнє громадянство, а в разі обрання прізвища одного із них або приєднання до свого прізвища прізвища іншого – відомості про обране прізвище, а також відомості про прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), дату народження двох свідків із проставленням останніми власних підписів.

Акт про укладення шлюбу надсилає керівник закладу охорони здоров'я, який його склав, до будь-якого відділу ДРАЦС для складання актового запису про шлюб у паперовій формі та внесення відомостей до Реєстру.

Відділи ДРАЦС чи територіальні органи Міністерства юстиції, до яких надсилаються заяви про державну реєстрацію шлюбу чи акти, забезпечують пересилання таких документів до відповідних відділів державної реєстрації актів цивільного стану за допомоги електронних засобів телекомунікації. Оригінали заяв про державну реєстрацію шлюбу чи актів невідкладно передаються до відповідних відділів державної реєстрації актів цивільного стану.

На підставі складеного актового запису про шлюб подружжю або одному з них у день звернення до відділу ДРАЦС, яким зареєстровано шлюб, видається відповідне свідоцтво.

Якщо звернення до відділу ДРАЦС, який зареєстрував шлюб, неможливе, відповідне свідоцтво видається в іншому відділі ДРАЦС – у разі внесення відомостей про такий шлюб до Реєстру та за наявності доступу до нього.

Відомості, відсутні в актовому записі про шлюб, можуть бути внесені до нього після припинення чи скасування воєнного стану у визначеному законодавством порядку.